

HISTORISCHE KRING
Baerne

N I E U W S B R I E F

MAART 2024

Een jubileum gaat vaak gepaard met veel activiteiten plannen, vergaderen, regelen enz. Dat is bij het 50-jarig jubileum van de Historische Kring Baerne niet anders. En wat is het dan fijn als je alles wat er is geregeld bij elkaar ziet staan. Het wordt een druk, en ontzettend leuk jaar. Kijk u maar eens onderaan deze Nieuwsbrief. Er is ook wat meer te lezen over de verdwenen kastelen, de speurtocht voor kinderen en er zijn herinneringen uit de Lage Vuursche.

Taco Hofstra heeft zelf een verslag gemaakt van een bijzonder bezoek aan de Oude Begraafplaats. Als extra zijn er wat leuke museumtips voor u aan deze Nieuwsbrief toegevoegd.

Veel leesplezier en geniet vooral van het mooie voorjaar!

Ans van Egdom en Martin Hoogendoorn

'MIJN BAARN' Fotowedstrijd Historische Kring Baerne

De Historische Kring Baerne bestaat 50 jaar en bewaard en bewaakt de geschiedenis van Baarn. Veel documenten, voorwerpen en foto's zijn in de Oudheidkamer terug te vinden en te bekijken. Veel herinneringen ook.

Maar wat is voor u eigenlijk bijzonder aan Baarn en maakt van Baarn 'Mijn Baarn'?

Woont u graag in Baarn, heeft u er mooie herinneringen aan of is er een plaats waar u graag komt?

Maak er een foto van en doe mee aan 'MIJN BAARN', de jubileum fotowedstrijd van de Historische Kring Baerne.

Een mooi plekje aan de Eem, de plaats van een bijzondere ontmoeting, de buurt waar je bent geboren, de markt, maar ook een bankje in het bos waar je je eerste afspraakje had, het kan allemaal.

Stuur de foto in en schrijf in het kort waarom juist deze plek voor jou zo bijzonder is.

Na sluiting van de inzendtermijn worden alle ingezonden foto's geplaatst op de website van de Historische Kring Baerne.

De jury, bestaande uit Caspar Hurdeman, Marion Kraus en Ton van den Oudenalder, beoordeelt de inzendingen.

Op 22 oktober, de avond van de Baarnse Geschiedenis, worden de winnaars bekend gemaakt en vindt de prijsuitreiking plaats.

De hoofdprijs is een fotocursus van 200 euro.

Foto's kunnen tot 30 juni 2024 worden gemaild naar: fotowedstrijd@historischekringbaerne.nl.

Meer informatie over de fotowedstrijd 'MIJN BAARN' op www.historischekringbaerne.nl.

'Ontdek en verrijk' verdwenen kastelen

Dankzij plaatsgenoot Hans Klijn is Baarn drie informatieborden van verdwenen kastelen rijker. Bij Eembrugge staat een bord van *Huis Ter Eem*, bij het Zuidereind een bord van *Grimmestein*. Het derde paneel, de *Ridderhofstad Drakenburg*, heeft een plekje gekregen tegenover de carpoolplaats aan de Zandheuvelweg. Met goedkeuring van de huidige bewoner van de nieuwe buitenplaats Floris

© MAART 2024 - HKB/Ans van Egdom

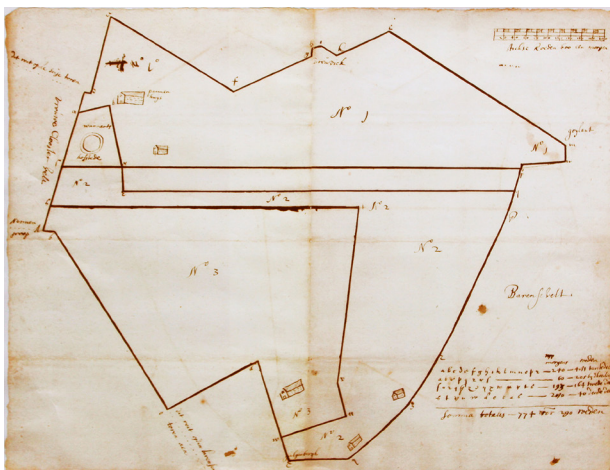
Deckers. Voor de onthulling van het derde bord zorgden Hans Klijn met assistentie van de neven burgemeester Mark Röell en neef Jaap. Dankzij financiële ondersteuning van de gemeente Baarn, de provincie Utrecht, de Ridderschap Utrecht en het Cultuurfonds. Bijdragen waren er ook van vrijwilligers van de Historische Kring Baerne, te weten Jan van der Laan (tekst), Mariette van Oosterwijk Bruyn (redactie), John Broers (fondsenwerving), Arthur Bouland (website) en Erwin Klijn (layout). In haar dankwoord bij de onthulling zette voorzitter Petra Spigt de heren en dame in het zonnetje.

In 1340 liet de zoon van Vredericx van Drakenburg, Wernaer, de hofstede afbreken. In de plaats kwam de *Ridderhofstad Drakenburg*, neergezet op 'De wilde Baarnsche Veenen'. In latere jaren sneuvelde *Grimmestein* en *Huis Ter Eem*. De Ridderhofstad werd in 1811 afgebroken en vervangen door een landhuis. Twee jaar geleden begon Hans Klijn het project ter herinnering aan de drie bijzondere bouwwerken. Drie informatieborden moesten er komen, kwamen er dankzij het doorzettingsvermogen van Klijn. 'Ontdek en verrijk' is als thema meegegeven. Samen met *Baerne* kwamen de teksten en illustraties tot stand. Na een korte historische terugblik door de heren Röell vond de onthulling plaatst waarna door de aanwezigen een toast werd uitgebracht

Vondst van het jaar 2023 – Kaart van de verdeling van De Vuursche 1625-1629

In de laatste fase van het onderzoek door de Eemnesser Jaap Groeneveld naar de heerlijkheden op De Vuursche en publicatie daarover in het regionaal-historische tijdschrift *Tussen Vecht en Eem* bezocht hij voormalig 'opperboswachter' Rein Berends. Hij wilde nog wat weten over de oude boerderij *De Zeven Linden*. Deze hoeve was een belangrijk element in de verdeling van De Vuursche en het bepalen van wie welk deel had gekregen in de periode 1625-1629. Berends kon hem daarmee niet helpen, maar van het een kwam het ander en hij haalde een pak oude documenten tevoorschijn, waarin hij nog een kaart van De Vuursche wist. Hij had hem als verzamelaar vele jaren bewaard maar kon hem niet plaatsen. Groeneveld zag op basis van zijn onderzoek direct dat deze kaart met de verdeling had te maken. Voorwaar een prachtige samenwerking tussen een verzamelaar en een onderzoeker. Om aandacht aan deze onverwachte 'vondst van het jaar 2023' te besteden, en vooral ook de verdienste van Rein Berends als redder en bewaarder van de kaart, zal op donderdagavond 2 mei a.s. een gezamenlijke presentatie worden verzorgd door Jaap Groeneveld en Rein Berends in samenwerking met de Historische Kring Baerne. Zij zullen respectievelijk ingaan op de verdeling van 1625-1629 en de bemoeienis van Staatsbosbeheer met De Vuursche en hoe de kaart bijna verdween.

Waar: Herberg van Paulus, Stationsweg 16, Baarn.

Wanneer: donderdag 2 mei 2024, 20.00-21.00; inloop 19.30 met een consumptie; ca. 21.00 napraten

Entree: € 3,00 (contant)

Let wel: Wegens de beperkte ruimte, graag aanmelden bij Jaap Groeneveld (06 1986 6017, eventueel SMS); vol is vol.

Kinderspeurtocht door het Centrum van Baarn

Op de website van de Historische Kring Baerne staan 10 wandelingen door Baarn. Maar sinds kort staat daar ook een speurtocht voor kinderen door het Centrum van Baarn bij. In de Oudheidkamer van de Historische Kring worden veel oude documenten, foto's en verhalen bewaard, maar er is ook nog veel over de geschiedenis in Baarn zelf te zien. De opdrachten van deze wandeling helpen je om op de goede plek te kijken.

Extra leuk is het om deze speurtocht samen met je kinderen of kleinkinderen te lopen.

Er kan steeds een letter van de antwoorden worden ingevuld in de oplossingsbalk en het woord dat ontstaat heeft de geschiedenis van Baarn ingrijpend veranderd.

Om de antwoorden op te kunnen schrijven zijn pen en papier natuurlijk erg handig.

Deze speurtocht begint en eindigt op de Brink en kan gratis worden uitgeprint of op de telefoon worden gelezen.

www.historischekringbaerne.nl

Blik op Lage Vuursche

'Verdwenen kapel en grot Lage Vuursche'

Leo Terschegget is een bekende verschijning in Lage Vuursche.

In de woonkern heeft De Vuurschenaar zich gemanifesteerd.

We kennen hem van De Vuursche Boer en het pannenkoekenhuis aan de Dorpsstraat. De afgelopen decennia heeft hij zeker

achthonderd foto's verzameld. In de Nieuwsbrief van de Historische Kring Baerne presenteren wij opvallende 'kiekjes'.

In deze aflevering richten we de schijnwerper op de kleine kapel achter *Groot Drakensteyn*. *Groot Drakensteyn* wordt al weer

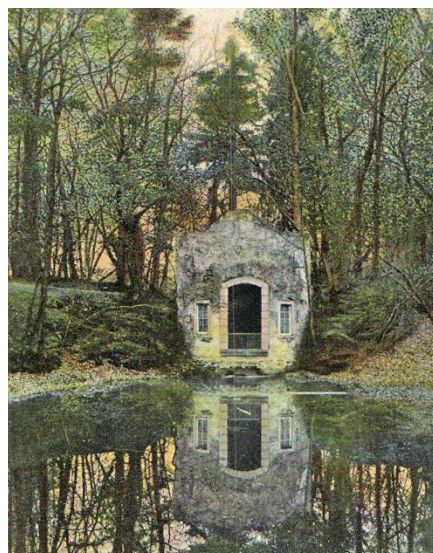
sinds 1959 door Prinses Beatrix bewoond. Het terrein werd geruime tijd door houten palen met prikkeldraad afgeschermd.

De beveiliging was goed geregeld. In de jaren zestig liet Beatrix het huidige ijzeren hekwerk plaatsen. Camera's en marechaussee zorgden ervoor dat de beveiliging optimaal was. Het

beveiligde hek en camera's werden begin 2010/2011 geplaatst. Leo laat weten 'Vuursche kinderen speelden in de kleine kapel

met vijvertje, de ijskelder en grotten. Losliggende stenen maakten dat het spelen daar niet van gevaar ontbloot waren. Op initiatief van Staatsbosbeheer werden kapel en grot werden afgebroken.' De stenen gingen naar het open lucht museum in Arnhem. De ijskelder staat er nog. Terschegget betreurt

het dat langs de Hoge Vuurscheweg een te smal wandelpad werd gerealiseerd. Hij had het liever breder gezien, zodat er ook veilig gefietst kon worden.

Verhalen van Baarn

Elke laatste woensdag van de maand wordt er op Eemland1 van 17.00-

18.00 uur 'Verhalen van Baarn' uitgezonden. Deze uitzending is een

samenwerking met de Historische Kring Baerne waarin twee mensen een verhaal vertellen dat betrekking heeft op Baarn. De podcasts van de uitzendingen zijn sinds kort geplaatst op de website

www.historischekringbaerne.nl

Redactie Terebinth bezoekt Oude Begraafplaats (verslag Taco Hofstra)

De oude begraafplaats was weliswaar nog in de winterruststand maar onlangs was daar toch actie te bespeuren. Er was bezoek. Bezoek van een dame die namens bestuur en redactie van *Terebinth* (een befaamd landelijk tijdschrift voor funerair erfgoed en dus vakliteratuur voor de werkgroep) het hele land afreist om (besturen van) begraafplaatsen in den lande te adviseren qua inrichting, onderhoud en restauraties van graven en grafmonumenten. Een duidelijke zwaargewicht dus die veel kennis in huis heeft en zich beslist geen knollen voor citroenen laat verkopen. Dat zij het de moeite waard vond om bij ons te komen kijken hoe wij een en ander aanpakten was op zich al iets om trots op te zijn. Het ging daarbij vooral om moeilijke restauraties en de manier waarop ons technisch/bouwkundig lid Rien van Brummelen zo'n restauratie minutieus voorbereidde en met betrekkelijk eenvoudige hulpstukken en materialen tot een respect afdwingend einde wist te brengen. Rien kreeg daar haar onverbloemde complimenten voor. Ook de inrichting van de begraafplaats zelf vond zij vergeleken met vele andere begraafplaatsen bijzonder. Los van de complimenten was voor ons de uitgebreide discussie met haar waardevol om te horen hoe anderen het deden en waarom zo en niet anders. En tegen welke knelpunten men aanliep. Een nuttige kruisbestuiving dus.

Museumtips

Met dit mooie voorjaar en de vakantie in aantocht, komen hierbij wat leuke tips voor een museumbezoek

Spoorwegmuseum Utrecht

'Maliebaanstation 150 jaar' 25 april t/m 1 november 2024

Dit jaar is het 150 jaar geleden dat de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij het Maliebaanstation opende. Het Spoorwegmuseum viert dit jubileum met een uitgebreide tentoonstelling waarbij wordt teruggeblikt op de bouw, de ontwikkeling van het station door de jaren heen en de mensen die er woonden en werkten.

Meer informatie op www.spoorwegmuseum.nl

Oude Ambachten en Speelgoedmuseum in Terschuur

Het museum heeft veel te bieden, zo zijn er 160 verschillende ambachten te zien, een speelgoedmuseum met antiek speelgoed en er is een Oud Hollands Spellenplein. Meer informatie op de website:

www.ambachtenmuseum.nl

Stadsmuseum Rhenen

'Gouden Vrouwen. Frankische schatten thuisgebracht' 9 april t/m 7 december 2024

Een duik in de verrassend rijke cultuur van de Franken is deze archeologische topexpositie, in samenwerking met het Rijksmuseum van Oudheden. Flonkerende sieraden met stenen uit India, munten, prachtig bewerkte gespen, delicaat glaswerk, huisraad en wapens. Schatten die in 1951 in Rhenen zijn gevonden, onderaan de Donderberg.

Meer informatie op www.stadsmuseumrhenen.nl

'Baarn voor het eerst in beeld: vensters op het dorp in de achttiende eeuw'

Deze lezing wordt op 29 april a.s. gegeven door Sander Wassink.

De achttiende eeuw staat symbool voor achteruitgang en verval. De Gouden Eeuw van de Republiek der Nederlanden met haar onbegrensde mogelijkheden was voorbij. In de 'zilveren eeuw' hadden de regenten met hun pruiken allang niet meer de durf en ondernemerszin van weleer. Toch was het ook de eeuw waarin verzamelaars de basis hebben gelegd voor alles wat vandaag de dag in onze nationale musea te zien is. Het is de eeuw van de topografische tekeningen, etsen en gravures. Baarn werd toen voor het eerst vereeuwigd.

Kunstenaars gingen opzoek naar het roemruchte verleden van de Republiek en vonden dit in het Hollandse landschap, oude gebouwen en historisch belangrijke plaatsen. Ze zwermden, vaak onder de vleugels van een rijke mecenas, uit over het land en legden alles tekenend en beschrijvend vast. Ook Baarn en de dorpen in de regio zijn bezocht en vastgelegd in onder andere de zomer van 1731. Het gezelschap bestond uit onder meer Cornelis Pronk en de Amsterdamse koopman Andries Schoemaker. De schetsen die zij maakten werden later verwerkt tot prachtige etsen. Het voorbeeld hieronder is van Jan de Beijer, gemaakt in 1757.

Er was veel vraag naar de vruchten van deze tekenaars. Notabelen verzamelden gretig prenten, beschrijvingen en andere 'rariteiten' die uitingen waren van de Republiek zoals het eens was en in het verlengde daarvan, van Gods' gemanifesteerde almacht.

Welke beeldende en beschrijvende vensters op Baarn zijn bewaard gebleven?

Wat merkte men hier van de maatschappelijke turbulentie die eigen is aan de achttiende eeuw? Is wat we zien waarheidsgetrouw? Deze vragen staan gedurende de lezing centraal.

De lezing vindt op **29 april** a.s. plaats in de Herberg van Paulus en begint om 20.00 uur.

De zaal is open vanaf 19.30 uur.

Leden van de Historische Kring Baerne hebben gratis toegang voor zichzelf en een introducee.

De entree voor niet leden bedraagt € 3.50

Agenda

27 maart 20.00 uur Herberg van Paulus, Algemene Ledenvergadering Historische Kring Baerne

29 april 20.00 uur, Lezing Sander Wassink in de Herberg van Paulus

2 mei 20.00 uur, Vondst van het jaar in de Herberg van Paulus

Jubileumactiviteiten 50 jaar Historische Kring Baerne.

Fotowedstrijd 'MIJN BAARN' foto's inzenden kan tot en met 30 juni 2024

1 juni Tentoonstelling 70 er jaren in de Oudheidkamer.

18 mei Vossenjacht

6 september Tentoonstelling foto's in de Speeldoos

7 september Cultureel Festival

19 oktober Jubileum wandeltocht

22 oktober Avond van de Baarnsche Geschiedenis met presentatie Jubileumboek en uitreiking prijzen fotowedstrijd